

UVOD

Pojam ljudskih prava bazira se na ideji da ljudska bića imaju univerzalna prirodna prava, ili status, nezavisno od pravne jurisdikcije ili drugih određujućih faktora kao što su etnicitet, državljanstvo, pol.. Postojanje, validnost i sadržaj je i dalje predmet rasprava u filozofiji, pravnim i političkim naukama. Pravno, ljudska prava su definisana u međunarodnom pravu i u unutrašnjem pravu velikog broja država. Cilj koncepta prava čoveka je uspostavljanje zajedničkih standarda u položaju ljudi koju treba da postignu svi ljudi i sve nacije kako bi svaki pojedinac i svaki građanin društva težio da doprinese poštovanju ustanovljenih prava i sloboda.

Ono što se danas podrazumeva pod ljudskim pravima proizvod je viševjekovne borbe prošlih generacija, recimo borbe za ekonomsko, socijalno i političko izjednačenje crnaca i belaca u Americi u dvadesetom veku, borbi za jednakost polova, jednakost bračne i vanbračne dece. Ljudska prava nisu statična kategorija a borba za ljudska prava stara je koliko i istorija . Tek građanske revolucije prihvataju ideju o jednakim pravima za sve građane. Sa Francuskom revolucijom iz korena se menja shvatanje odnosa država-pojedinac i upravo taj odnos, pojedinac- država, je ključni odnos kroz koji se posmatra ostvarivanje i zaštita ljudskih prava. Položaj pojedinca u društvu i državi danas je utemeljen na shvatanju da pojedinac nije samo podanik države koji ima određene dužnosti, već i individua koji ima i određena (zagarantovana) prava koja se moraju poštovati.

Koncept ljudskih prava postepeno je usvajan od različitih ideologija, organizacija i država, da bi s vremenom dobio univerzalno značenje kodifikovano u Opštoj deklaraciji UN o pravima čoveka iz 1948. godine. No i dalje o ljudskim pravima ne postoji opšti konsenzus, a o opsegu i praktičnoj primeni tih prava postoji niz sporova između pojedinaca, organizacija i država, od čega su najpoznatije debate o abortusu i smrtnoj kazni. Sa druge strane u vremenu tehnološkog napretka gde postoji mogućnost pristupa velikom broju informacija i gde se javljaju značajni medicinski uspesi na polju genetike sve verovatnija postaje i potreba za definisanjem novih prava.

1. LJUDSKA PRAVA

Praksa Suda pravde Evropskih zajednica priznaje principe postavljene Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (ECHR) Veća Evrope (1950.). Poštovanje ljudskih prava potvrđeno je Jedinstvenim evropskim aktom (1986./1987.) te Ugovorom o EU (1992./1993.). Na osnovu njih, poštovanje ljudskih prava i sloboda postavljeno kao jedan od principa na kojima je Evropska unija utemeljena. Ugovorom iz Amsterdama (1997./1999.) razrađeno je poštovanje osnovnih ljudskih prava i sloboda u Evropskoj uniji. Ovim ugovorom u nadležnost Suda pravde Evropskih zajednica uvršteno je poštovanje prava koja su utvrđena Ugovorom o EU te se uvodi mogućnost sankcionisanja države članice koja ozbiljno i uporno krši principe na kojima je zasnovana Evropska unija (klauzula o suspenziji). Evropska unija značajan korak u oblasti zaštite ljudskih prava napravila je Poveljom o osnovnim pravima Evropske unije, koja je proklamirana 2000. godine na zasedanju Evropskog veća u Nici. Poveljom se prvi put u istoriji Evropske unije jedinstvenim tekstom utvrđuje niz građanskih, političkih, ekonomskih i socijalnih prava svih građana i lica s prebivalištem u EU. Ugovorom iz Lisabona (2007./2009.) Povelja će postati pravno obavezujući dokument za sve evropske institucije i države članice Evropske unije.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com